

Vaikuttamistoimielimet

Tarkastuslautakunta 03.11.2025 § 54
57/00.01.03/2025

Valmistelu

Valmistelu Kaupunkitarkastaja Maria Vaittinen puh. 040 184 1970

Kuntalain 26-28 §:n mukaan kuntien lakisääteisiä vaikuttamistoimielimiä ovat nuorisovaltuusto sekä vanhus- ja vammaisneuvostot. Tällä on pyritty siihen, että eri ryhmillä on mahdollisuus osallistua ja tulla kuulluksi kunnallisen päätöksenteon yhteydessä. Kaupunginhallituksen tehtävänä on huolehtia vaikuttamistoimielimien toimintaedellytyksistä.

Kuntalain 26 §:n mukaan nuorisovaltuustolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä kunnan asukkaiden hyvinvointiin, terveyteen, opiskeluun, elinympäristöön, asumiseen tai liikkumiseen sekä muissakin asioissa, joiden nuorisovaltuusto arvioi olevan lasten ja nuorten kannalta merkittäviä. Nuorisovaltuusto tulee ottaa mukaan lasten ja nuorten osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen kunnassa.

Kuntalain 27 §:n mukaan vanhusneuvostolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä ikääntyneen väestön hyvinvointiin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.

Kuntalain 28 §:n mukaan vammaisneuvostolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden hyvinvointiin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.

Kemin kaupungin hallintosäännön 13 §:n mukaan kaupungissa on nuorisovaltuusto ja vanhus- ja vammaisneuvosto, joiden kokoonpanosta, asettamisesta ja toimintaedellytyksistä päättää kaupunginhallitus. Vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto voivat toimia yhtenä neuvostona. Kaupunginhallitus hyväksyi 17.12.2024 § 384 vanhus ja vammaisneuvoston yhdistämisen uuden valtuustokauden alusta. Valtuusto hyväksyi 7.4.2025 § 30 päivitetyn hallintosäännön, jonka liitteenä on Kemin kaupungin vanhus- ja vammaisneuvoston toimintasäännöt.

Tarkastuslautakunta on kutsunut kuultavaksi nuorisovaltuuston sekä vanhus- ja vammaisneuvoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Esittelijä

Kaupunkitarkastaja Maria Vaittinen

Päätösehdotus

Tarkastuslautakunta merkitsee esittelyn tiedoksi.

Päätös

Kaupunkitarkastaja Maria Vaittinen taustoitti asiaa tarkastuslautakunnalle.

Vanhus- ja vammaisneuvoston puheenjohtaja Arja Ketola saapui kokoukseen kello 14.08.

Pirjo Laitila liittyi kokoukseen etäyhteydellä kello 14.09.

Arja Ketola kertoi, että uusi vanhus- ja vammaisneuvosto kokoontuu ensimmäistä kertaa kuluvaan viikon lopulla. Neuvoston varapuheenjohtaja valitaan ensimmäisessä kokouksessa. Vanhus- ja vammaisneuvostoon on valittu seitsemän jäsentä ja kolme varajäsentä. Ketola kertoi kokemuksiaan vaikuttamistoimielimen aiemmasta toiminnasta ja yhteistyöstä kaupungin kanssa. Ketolan näkemyksen mukaan vaikuttamistoimielin mielellään osallistuu päätöksenteon valmisteluun antamalla lausuntoja - lähiajan esimerkkinä Ketola mainitsi uimahallin tarvesuunnittelun.

Arja Ketola poistui kokouksesta kello 14.45.

Nuorisovaltuuston puheenjohtaja Eeli Naapanki ja varapuheenjohtaja Ilona Tölli saapuivat kokoukseen kello 14.46.

Eeli Naapanki kertoi, että vasta valittu nuorisovaltuuston on kokoontunut ja valinnut edustajansa Kemin kaupungin lautakuntiin jäsenten mielenkiinnon perusteella. Nuorisovaltuuston puheenjohtaja osallistuu kaupunginvaltuuston kokouksiin. Nuorisovaltuuston koko on toimintasäännön mukaan 15 jäsentä ja viisi varajäsentä - tällä hetkellä nuorisovaltuustossa on 12 jäsentä eikä yhtään varajäsentä. Nuorisovaltuustossa on myös kaupunginhallituksen edustus. Nuorisovaltuuston edustajat totesivat, että uuden nuorisovaltuuston järjestäytyminen on vielä kesken.

Eeli Naapanki ja Ilona Tölli poistuivat kokouksesta kello 15.09.

Tarkastuslautakunta merkitsi vaikuttamistoimielinten esittelyt tiedoksi.

Tarkastuslautakunta kysyy tarkennuksia, mitä eri käytäntöjä Kemin kaupungissa on vaikuttamistoimielinten puheenjohtajien ja varapuheenjohtajien valinnassa ja edustajien valitsemisessa kaupungin muihin luottamustoimielimiin.